

Vejledning om konkurser - Insolvensretlig redegørelse

Baggrund/Formål:

Baggrund/Formål: Formålet med denne redegørelse er at give DANSKE ARKs medlemmer et overordnet indtryk af deres retsstilling i de tilfælde, hvor medlemmets aftalepart tages under rekonstruktion eller konkursbehandling.

Redegørelsen er ikke udtømmende og kan ikke træde i stedet for eller erstatte konkret juridisk rådgivning. August 2013.

1 Rekonstruktion

Reglerne i konkursloven om rekonstruktion har erstattet de tidligere regler om betalingsstandsning. I princippet kan enhver fysisk eller juridisk person indgive begæring om indledning af rekonstruktionsbehandling til skifteretten.

En rekonstruktion skal indeholde en tvangsakkord og/eller en virksomhedsoverdragelse.

En tvangsakkord kan gå ud på en procentvis nedsættelse eller bortfald af fordringerne mod skyldneren eller en betalingsudsættelse.

En virksomhedsoverdragelse kan gå ud på overdragelse til eje af skyldnerens igangværende virksomhed eller en del heraf.

Er en rekonstruktionsbehandling indledt, kan den ikke tilbagekaldes. Gennemføres der ikke en rekonstruktion, fører dette automatisk til, at skyldneren erklæres konkurs, medmindre skyldneren i rekonstruktionsperioden måtte være blevet solvent.

Standser en virksomhed, - eksempelvis en bygherre, entreprenør eller underleverandør - sine betalinger, er det en meddelelse til omverdenen om, at virksomheden ikke kan betale sine kreditorer, efterhånden som disses tilgodehavender forfalder.

Det er derfor vigtigt at have for øje, hvorledes den kriseramte virksomhed håndterer dette.

Såfremt virksomheden ikke selv indgiver begæring om rekonstruktion – og i stedet praktiserer en såkaldt ”stille” ”betalingsstandsning” – kan man som kreditor overveje selv at indgive en begæring om rekonstruktion eller eventuelt konkurs.

Behandling af en kreditors begæring om rekonstruktionsbehandling forudsætter som udgangspunkt, at kreditor stiller sikkerhed for udgifterne ved en eventuel senere konkursbehandling og – såfremt skyldneren ikke samtykker i, at der indledes rekonstruktionsbehandling – sikkerhed for udgifterne forbundet med rekonstruktionsbehandlingen. For konkurs gælder det også, at kreditor som udgangspunkt skal stille sikkerhed for omkostningerne ved konkursbehandlingen.

1.1 Hvad er formålet med en rekonstruktion?

Formålet med en rekonstruktion er at afdække mulighederne for at undgå en konkurs f.eks. gennem fremskaffelse af yderligere kapital til driften, rationaliseringer, nedskrivning af gæld gennem akkordordning eller frasalg af hele eller dele af virksomheden.

1.2 Hvordan får jeg at vide, om en rekonstruktion er indledt?

Ved den skifteret, hvor en virksomhed er hjemmehørende, kan man få oplyst, om og hvornår en virksomhed har indgivet begæring om rekonstruktion, og hvem der er beskikket som rekonstruk-tør. I mange tilfælde vil man også kunne få oplyst, hvorvidt og hvornår en kreditor har indgivet en sådan begæring.

Nærmere oplysninger om skifteretterne findes på www.domstol.dk.

Endvidere orienterer rekonstruktøren alle kendte og mulige kreditorer og aftaleparter om rekonstruktionen, jf. nedenfor.

Oplysninger om det møde i skifteretten, som rekonstruktøren skal holde med kreditorerne senest 4 uger efter rekonstruktionsbehandlingsindledningen, indrykkes også i Statstidende.

1.3 Rekonstruktør

Skifteretten beskikker én eller flere rekonstruktører og en regnskabskyndig tillidsmand for skyldneren. Begæringen om rekonstruktionsbehandling skal indeholde forslag til beskikkelse af rekonstruktør og regnskabskyndig for at være gyldig. Skifteretten er dog ikke bundet af forslaget ved udpegningen af henholdsvis rekonstruktør og regnskabskyndig.

Rekonstruktøren skal sikre bl.a., at der ikke under rekonstruktionen foretages dispositioner af væsentlig betydning uden rekonstruktørens forudgående samtykke, ligesom rekonstruktøren afdækker mulighederne for at undgå en konkurs f.eks. gennem fremskaffelse af yderligere kapital til driften, rationaliseringer, nedskrivning af gæld gennem akkordordning eller frasalg af hele eller dele af virksomheden.

Det er væsentligt for virksomhedens aftaleparter at sikre sig rekonstruktørens accept af eksempelvis igangsættelse eller fortsættelse af arbejdet under rekonstruktionen, idet dette kan have afgørende betydning for muligheden for at opnå dækning.

1.4 Hvem er min aftalepart under rekonstruktionen?

Som udgangspunkt vil aftaleparten være den samme som før rekonstruktionsbehandlingen blev indledt.

Skyldner må dog ikke foretage dispositioner af væsentlig betydning uden rekonstruktørens samtykke. Dette indebærer, at arkitekten af bevismæssige årsager bør sikre sig rekonstruktørens skriftlige samtykke ved dispositioner af ikke uvæsentlig art.

Skifteretten kan bestemme, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, f.eks. i tilfælde hvor rekonstruktionen indledes uden skyldnerens samtykke. I dette tilfælde indgår rekonstruktøren aftaler på vegne af virksomheden.

Aftaleparten ændrer sig således ikke som følge af rekonstruktionen, men som anført ovenfor bør man sikre sig rekonstruktørens samtykke til igangsættelse eller fortsættelse af arbejde under rekonstruktionen.

1.5 Hvad gør jeg, når jeg hører om min aftaleparts rekonstruktion?

Senest en uge efter beskikkelsen skal rekonstruktøren sende en meddelelse om rekonstruktionen til alle kendte kreditorer og andre der berøres af rekonstruktionsbehandlingen, dog ikke skyldnerens medarbejdere.

Ofte er der mindre orden i virksomhedernes registreringer, og det er derfor vigtigt at kontakte rekonstruktøren, så snart man får kendskab til, at en rekonstruktion er eller kan være etableret.

1.6 Hvad med gensidigt bebyrdende aftaler? Kan jeg hæve aftalen?

Ofte har skyldneren før rekonstruktionen indgået aftaler, som ikke inden rekonstruktionen er fuldstændigt opfyldt af parterne.

Når virksomheden tages under rekonstruktion, har virksomheden under rekonstruktion valget mellem, om den vil indtræde i (fortsætte) sådanne gensidigt bebyrdende aftaler, eller ej. Det er værd at bemærke, at dette også gælder aftaler, som aftaleparten som følge af virksomhedens misligholdelse har hævet inden for de seneste fire uger før rekonstruktionen. Har arkitekten disponeret i henhold til ophævelsen, eller var arkitekten berettiget til at hæve aftalen af andre årsager, kan skyldneren ikke kræve aftalen videreført.

Hvis retsforholdet er af en særlig beskaffenhed, kan man dog ud fra en konkret vurdering i visse situationer nå til, at virksomheden ikke kan indtræde i en aftale f.eks. med en arkitekt, hvis arkitekten ikke ønsker at fortsætte samarbejdet. Denne "særlige beskaffenhed" kan eksempelvis bestå i et personligt forhold mellem arkitekten og hans aftalepart, herunder særligt i situationer, hvor arkitekten optræder som rådgiver for en privatperson, og hvor arkitekten har lagt særligt vægt på at have netop denne person som sin aftalepart. Ofte vil de væsentligste forpligtelser for arkitektens aftalepart bestå i betaling af arkitektens honorar, og det vil normalt være uden betydning for arkitekten, hvem der betaler hans honorar. "Retsforholdets beskaffenhed" vil derfor kun sjældent kunne påberåbes som argument for, at virksomheden under rekonstruktion ikke skal kunne indtræde i aftalen.

Hvis virksomheden i rekonstruktion har ret til at indtræde i en aftale, har virksomheden som udgangspunkt ikke ret til at vælge kun at indtræde i visse dele af en samlet aftale efter eget forgodtbefindende. Efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde vil indtræden i dele af en aftale dog kunne komme på tale, såfremt disse dele kan ses som selvstændige aftaler uden væsentlig sammenhæng med den resterende del af aftalen. Eksempelvis vil en aftale om, at en arkitekt leverer tegninger til et projekt samt fungerer som byggetilsyn, efter omstændighederne kunne betragtes som to separate aftaler, hvor virksomheden ofte vil kunne vælge kun at indtræde i den ene af aftalerne.

Det vil normalt have afgørende betydning for en arkitekt, om virksomheden indtræder i aftalen eller ikke. Man kan derfor forlange, at rekonstruktøren uden ugrundet ophold tager stilling til, om virksomheden vil indtræde i en aftale eller ej. Det vil afhænge af branchesædvaner samt af aftalens art, omfang og karakter, hvor hurtigt der skal afgives et svar.

I mange tilfælde vil svarfristen være ca. 1-2 uger. Overordnet er det afgørende, at rekonstruktøren har mulighed for at undersøge og sætte sig ind i kontrakten, inden rekonstruktøren svarer på, hvorvidt virksomheden vil indtræde eller ej.

Indtræder virksomheden i en aftale, bliver den berettiget og forpligtet på aftalens vilkår, og krav, som følger af aftalen, og som forfalder efter rekonstruktionens indledning, skal betales i overensstemmelse med aftalens vilkår. Dette betyder, at krav i henhold til aftalen bliver et såkaldt fortrinsstillet § 94-krav, hvilket vil sige, at disse krav skal dækkes forud for almindelige kreditorer.

Rekonstruktøren kan selvom længere varsel eller uopsigelighed er aftalt, opsige en aftale om et vedvarende retsforhold med sædvanligt eller rimeligt varsel. Vedrører aftalen en løbende ydelse, kan rekonstruktøren opsige aftalen med en måneds varsel. Arkitekten vil i visse tilfælde have mulighed for at kræve erstatning for det forkortede opsigelsesvarsel.

Er en ydelse, for hvilken der skal svares vederlag, overgivet til virksomheden efter, at der er anmeldt rekonstruktion, kan ydelsen normalt kræves tilbage, medmindre rekonstruktøren tiltræder aftalen.

Indledning af rekonstruktion medfører således ikke ret til at hæve en aftale, hvis rekonstruktøren (1) kan indtræde, og (2) ønsker at indtræde i og fortsætte aftalen jf. ovenfor.

Man vil dog kunne ophæve en aftale, såfremt man uanset rekonstruktionsbehandlingen havde ret til at hæve aftalen af andre grunde end skyldnerens forsinkelse med egen ydelse.

Indtræder rekonstruktøren ikke i aftalen, vil arkitekten som udgangspunkt kunne hæve aftalen.

Har arkitekten allerede helt eller delvis erlagt sin ydelse, kan arkitekten kun hæve aftale og kræve sin ydelse tilbage, såfremt arkitekten efter de relevante regler er berettiget hertil, f.eks. hvis der er taget ejendomsforbehold i ydelsen.

1.7 Hvad hvis jeg har tilgodehavender?

Rekonstruktionen indebærer, at skal straks bør anmelde sit krav til rekonstruktøren.

Såfremt virksomheden går konkurs, jf. nedenfor, skal arkitekten straks sørge for at anmelde sit krav i konkursboet.

1.8 Skal jeg fortsætte eller standse arbejdet?

Hvorvidt man bør fortsætte, standse igangværende arbejde og/eller kræve tilbagelevering af allerede leveret materiale afhænger i første omgang af, om virksomheden med rekonstruktørens samtykke ønsker at indtræde i aftalen.

1.9 Kan jeg foretage udlæg mv. under rekonstruktionen?

Under rekonstruktionen kan der normalt ikke foretages udlæg i virksomhedens aktiver, og konkursbegæringer, der indgives, vil ofte blive udsat på udfaldet af rekonstruktionen.

Den, der har tilbageholdsret i skyldnerens ejendele, indtil et bestemt beløb er betalt, kan dog under visse forudsætninger foretage udlæg i de tilbageholdte ejendele og søge fyldestgørelse heri. Det er en forudsætning for foretagelse af udlæg, at man efter rekonstruktionsbehandlings indtræden opfordrer skyldneren til at betale, at skyldneren herefter ikke betaler, og at udlæg foretages mindst 14 dage efter opfordringen om betaling.

1.10 Orientering til kreditorerne

Ved beskikkelsen af rekonstruktøren fastsætter skifteretten samtidig et tidspunkt for et møde med kreditorerne og indrykker bekendtgørelse herom i Statstidende, jf. ligeledes ovenfor. Mødet skal afholdes senest fire uger efter rekonstruktionsbehandlings indledning. Senest en uge efter beskikkelsen skal rekonstruktøren orientere kreditorerne om rekonstruktionen. Meddelelsen indeholder bl.a. oplysning om tidspunktet for mødet i skifteretten med kreditorerne.

Senest en uge før mødet sender rekonstruktøren sit forslag til en rekonstruktionsplan til samtlige kendte kreditorer og skifteretten. På mødet tages der stilling til forslaget til rekonstruktionsplan og med fornødent flertal – dvs. såfremt flertallet repræsenterer minimum 25 % af den samlede kendte gæld – er det muligt at stille ændringsforslag til forslaget til rekonstruktionsplan. Forslaget til rekonstruktionsplan skal være tiltrådt af skyldner og er vedtaget på mødet i skifteretten, medmindre et flertal af kreditorerne stemmer imod, og disse repræsenterer minimum 25 % af den samlede kendte gæld.

Inden tre måneder efter rekonstruktionsbehandlings indledning sender rekonstruktøren en redegørelse til samtlige kendte kreditorer og skifteretten om alle væsentlige forhold vedrørende rekonstruktionsbehandlingen.

Skifteretten indkalder efterfølgende skyldneren og kreditorerne til et møde i skifteretten med henblik på afstemning om et rekonstruktionsforslag, dvs. det som rekonstruktionen skal resultere i (tvangsakkord og/eller virksomhedsoverdragelse jf. ovenfor). Mødet skal som udgangspunkt holdes senest seks måneder efter det indledende møde med kreditorerne i skifteretten. Fristen kan dog med kreditorernes samtykke forlænges højst to måneder ad gangen, og maksimalt fire måneder i alt. Senest to uger før mødet sender rekonstruktøren sit rekonstruktionsforslag mv. til samtlige kendte kreditorer, andre der berøres af rekonstruktionsforslaget og skifteretten. Rekonstruktionsforslaget er vedtaget, medmindre et flertal af de kreditorer, der er repræsenteret på mødet og deltager i afstemningen, stemmer imod.

1.11 Hvor længe varer rekonstruktionen?

Rekonstruktionen skal være gennemført inden for højst ét år. Såfremt de ovennævnte frister ikke overholdes, overgår virksomheden straks til konkursbehandling.

2 Konkurs

En virksomhed eller person, der er insolvent, kan tages under konkursbehandling, når det begæres af den pågældende selv eller af en kreditor. Insolvens foreligger ifølge konkursloven, når virksomheden eller personen ikke kan betale sine kreditorer, efterhånden som forpligtelserne forfalder, forudsat at der ikke blot er tale om en forbigående betalings udygtighed.

Når konkurs indtræder, har mulighederne for genopretning af økonomien i virksomheden typisk været undersøgt, og mulighederne herfor vurderet som udtømte. Oplysninger om, hvorvidt en virksomhed er taget under konkursbehandling kan fås hos den skifteret, hvor virksomheden er hjemmehørende. Nærmere oplysninger om skifteretterne findes på www.domstol.dk.

2.1 Hvad er formålet med og virkningen af en konkurs?

Formålet med konkurs er at afvikle skyldnerens virksomhed med bedst muligt økonomisk resultat for kreditorerne. Ved konkursbehandlingen foretages der et opgør med kreditorerne, dog således at en personlig skyldner efter konkursen fortsat hæfter for den del af gælden til kreditorerne, der ikke blev dækket i forbindelse med konkursbehandlingen.

Straks efter at konkursdekretet er afsagt, udpeger skifteretten én eller flere kuratorer til at forestå bo behandlingen samt eventuelt et kreditorudvalg, som kan yde for eksempel branchekyndig bistand til kurator.

Kurators overordnede opgave er at sikre, at konkursboets aktiver realiseres bedst muligt, således at der fremkommer så stor dividende som muligt til kreditorerne. I forbindelse med varetagelsen af boets interesser skal kurator blandt andet sikre boets aktiver, herunder at disse er forsvarligt forsikret, gennemgå de af kreditorerne anmeldte krav, herunder gennemføre fordringsprøvelse, føre eventuelle retssager, sørge for at bo behandlingen afsluttes og aflægge regnskab overfor skifteretten og kreditorerne. Desuden skal kurator tage stilling til, hvorvidt boet vil indtræde i aftaler, som er indgået forud for konkursen.

2.2 Kan jeg foretage udlæg eller lignende under konkursen?

Konkurs har til formål at opgøre og fordele skyldnerens formue ud fra principper, der er fastlagt i konkursloven. Dette medfører en meget væsentlig begrænsning i adgangen for kreditorerne til at kunne foretage udlæg eller anden form for retsforfølgning mod boets aktiver.

Et udlæg, som er foretaget før konkursen, vil som udgangspunkt blive opretholdt. Dog er udlæg uden retsvirkning for boet, hvis de er foretaget senere end tre måneder før fristdagen. Fristdagen er normalt den dag, hvor skifteretten modtog konkursbegæring eller begæring om rekonstruktion. Under visse omstændigheder forlænges fristen til to år, hvor udlægget er foretaget af en af skyldnerens nær stående.

2.3 Hvem er min aftalepart under konkursen?

Ved konkursdekretets afsigelse går rådigheden over til kurator. Konkursen medfører således, at skyldneren mister rådigheden over sine aktiver. Efter konkursen er det kun kurator – ikke skyldneren – som har retten til at overdrage eller opgive ejendele, retten til at modtage betaling og

andre ydelser, retten til at modtage opsigelser, reklamationer og lignende erklæringer samt også retten til at stifte forpligtelser eller på anden måde råde over skyldnerens formue med virkning for boet.

Hvor skyldneren er et aktie- eller anpartsselskab, medfører urådigheds-princippet også, at de sædvanlige ledelsesorganer, såsom direktion og bestyrelse ikke længere kan disponere.

Skyldnerens urådighed har virkning for alle efter udløbet af det døgn, hvori meddelelse om konkursen er blevet bekendtgjort i Statstidende. Indtil dette tidspunkt har urådigheden kun virkning overfor den, som kendte eller burde kende til konkursen.

2.4 Hvad gør jeg, når jeg hører om min aftaleparts konkurs?

Så snart man hører om en aftaleparts konkurs, skal man, såfremt man mener man har et krav mod skyldneren, anmelde sit krav overfor kurator. Skifteretten i den retskreds, hvor skyldneren har hjemstedsadresse, oplyser på forespørgsel om en virksomhed er taget under konkursbehandling og navnet på kurator.

Krav mod boet bør anmeldes inden 4 uger efter, at skifteretten har bekendtgjort afsigelsen af konkursdekretet i Statstidende.

Kurator sender meddelelse om konkursdekretets afsigelse til de kreditorer, som er kendte. Kurator vil endvidere løbende sørge for fremsendelse af redegørelser vedrørende boets behandling, og boets forhold i øvrigt, til de kreditorer, der har anmeldt krav i boet, og som forventes at kunne opnå dividende.

2.5 Gensidigt bebyrdende aftaler og konkursens indtræden

Ofte har skyldneren før konkursen indgået aftaler, som ikke inden konkursen er fuldstændigt opfyldt af parterne. Når skyldneren tages under konkursbehandling har konkursboet derfor valget mellem, om det vil indtræde i sådanne aftaler, eller ej. Denne ret kan normalt ikke fratages konkursboet.

Hvis retsforholdet er af en særlig beskaffenhed, kan man dog ud fra en konkret vurdering i visse situationer nå til, at konkursboet ikke kan indtræde i en aftale fx med en arkitekt, hvis arkitekten ikke ønsker at fortsætte samarbejdet. Denne "særlige beskaffenhed" kan eksempelvis bestå i et personligt forhold mellem arkitekten og hans aftalepart, herunder særligt i situationer hvor arkitekten optræder som rådgiver for en privatperson, og hvor arkitekten har lagt særligt vægt på at have netop denne person som sin aftalepart. Ofte vil de væsentligste forpligtelser for arkitektens aftalepart bestå i betaling af arkitektens honorar, og det vil normalt være uden betydning for arkitekten, hvem der betaler hans honorar. "Retsforholdets beskaffenhed" vil derfor kun sjældent kunne påberåbes som argument for, at aftalepartens konkursbo ikke skal kunne indtræde i aftalen.

Hvis konkursboet har ret til at indtræde i en aftale, har boet som udgangspunkt ikke ret til at vælge kun at indtræde i visse dele af en samlet aftale efter eget forgodtbefindende. Efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde vil indtræden i dele af en aftale dog kunne komme på tale, såfremt disse dele kan ses som selvstændige aftaler uden væsentlig sammenhæng med den resterende del af aftalen. Eksempelvis vil en aftale om, at en arkitekt leverer tegninger til et projekt samt fungerer

som byggetilsyn, efter omstændighederne kunne betragtes som to separate aftaler, hvor boet ofte vil kunne vælge kun at indtræde i den ene af aftalerne.

Det vil normalt have afgørende betydning for en aftalepart, om boet indtræder i aftalen eller ikke. Man kan derfor forlange, at kurator uden ugrundet ophold tager stilling til, om boet vil indtræde (fortsætte) i en aftale eller ej. Det vil afhænge af branchesædvaner samt af aftalens art, omfang og karakter, hvor hurtigt der skal afgives et svar.

I mange tilfælde vil svarfristen være ca. 1-2 uger. Overordnet er det afgørende, at kurator har mulighed for at undersøge og sætte sig ind i kontrakten, inden kurator svarer på, hvorvidt boet vil indtræde eller ej.

Indtræder boet i en aftale, bliver det berettiget og forpligtet på aftalens vilkår, og krav, som følger af aftalen, og som forfalder efter konkursdekrets afsigelse, skal betales i overensstemmelse med aftalens vilkår. Dette betyder, at krav i henhold til aftalen, der forfalder efter konkursdekrets afsigelse, bliver såkaldte massekrav, hvilket vil sige, at disse krav skal dækkes forud for almindelige kreditorer. Boet kan selvom længere varsel eller uopsigelighed er aftalt, opsige en aftale om et vedvarende retsforhold med sædvanligt eller rimeligt varsel. Vedrører aftalen en løbende ydelse, kan boet opsige aftalen med en måneds varsel. Arkitekten vil i visse tilfælde have mulighed for at kræve erstatning for det forkortede opsigelsesvarsel.

Krav, som forfalder (eller opstod) før konkursdekretets afsigelse, kan arkitekten derimod som udgangspunkt alene anmelde i konkursboet som simple krav, sml. pkt. 1.6, hvilket betyder, at sådanne krav har status som almindelige usikrede krav. Se dog nedenfor under pkt. 2.9 vedrørende igangværende leverancer.

Det vil som følge heraf i de fleste tilfælde være hensigtsmæssigt, at der foretages en registreringsforretning (stadeforretning) pr. dekretdagen, således at der kan søges etableret bevis for hvilke af arkitektens ydelser, der kan henføres til perioden før henholdsvis efter konkursens indtræden.

2.6 Kan jeg hæve aftalen?

Afsigelse af konkursdekret medfører ikke ret til at hæve en aftale, hvis konkursboet (1) kan indtræde, og (2) ønsker at indtræde i og fortsætte aftalen jf. ovenfor pkt. 2.5. Dette gælder uanset, om det, eksempelvis under henvisning til ABR 89, måtte være aftalt, at konkurs i sig selv skal anses for væsentlig misligholdelse, som berettiger arkitekten til at hæve aftalen.

Man vil dog altid kunne ophæve en aftale, såfremt man uanset konkursen havde ret hertil. Har arkitektens aftalepart således før konkursdekretets afsigelse væsentligt misligholdt aftalen, vil arkitekten være berettiget til at ophæve aftalen.

2.7 Hvordan ved jeg, om boet indtræder i aftalen?

I de fleste tilfælde vil boets indtræden i aftalen finde udtryk ved en udtrykkelig tilkendegivelse fra boet, evt. i form af svar på en forespørgsel.

Så længe boet ikke af sig selv har meddelt sin afgørelse, kan man når som helst opfordre boet til at meddele, om det vil indtræde. Man bør rette sin opfordring til kurator. Kurators stillingtagen skal foreligge uden ugrundet ophold, jf. pkt. 2.5.

2.8 Kan jeg udøve tilbageholdsret?

Så længe boet ikke har meddelt sin afgørelse om indtræden, kan man i reglen holde sin ydelse tilbage eller hindre dens overgivelse til boet, indtil der stilles en sikkerhed for, at modydelsen erlægges.

For arkitekten, hvis aftalepart er gået konkurs, betyder det, at eksempelvis tegninger i både papir- og elektronisk form, som endnu ikke er leveret, som udgangspunkt vil kunne holdes tilbage. Det samme vil efter omstændighederne kunne gøre sig gældende eksempelvis for ar-bejdsydelser som bygge- eller fagtilsyn på byggepladsen.

Såfremt tiden for leveringen af ydelsen er kommet, har man krav på, at boet, hvis det indtræder i aftalen, uden ugrundet ophold erlægger modydelsen. Selvom henstand er givet, har man krav på, at boet uden ugrundet ophold stiller sikkerhed for erlæggelsen, idet sådan henstand ikke uden videre bortfalder som følge af konkursen.

Såfremt boet ikke uden ugrundet ophold stiller foreskrevet sikkerhed, vil aftalen kunne hæves og erstatningskrav anmeldes, dog alene som simpelt krav i boet.

2.9. Hvad med igangværende leverancer?

Såfremt en aftale omfatter flere af hinanden uafhængige bestillinger, behandles disse normalt hver for sig, også selvom de er omfattet af den samme kontrakt. Dette medfører, som anført under pkt. 2.5, at krav i boet, som hidrører fra tiden efter konkursdekretet, vil blive anset som massekrav, mens krav, som forfalder før konkursdekretets afsigelse, alene opnår status i boet som simple krav.

Angår aftalen en sammenhængende løbende ydelse til skyldneren, som ikke med rimelighed kan opdeles i flere forskellige delydelser eller etaper, vil udgangspunktet formentlig være, at boet ved at indtræde i aftalen ikke alene forpligtes til at betale en til færdiggørelsen af arbejdet forholdsmæssigt svarende del af det aftalte vederlag (for tiden efter konkursdekretet) som massekrav, men at også vederlag for arbejde fra tiden før konkursdekretet kan blive anset for massekrav. Det vil dog under alle omstændigheder være hensigtsmæssigt, at der foretages en stadeforretning, jf. pkt. 2.5.

Hvorvidt arkitektens ydelse kan opdeles eller ej, vil afhænge af den konkrete situation samt af, hvordan aftalen er formuleret.

Hvis leveringstidspunktet er kommet, og boet indtræder i aftalen, er boet ofte forpligtet til at stille sikkerhed, medmindre der i forvejen er etableret betryggende sikkerhed.

2.10 Hvad nu, hvis boet ikke indtræder?

Indtræder boet ikke, kan den anden part hæve aftalen og anmelde sit erstatningskrav i boet. Såfremt konkursboet fortsætter med at anvende det materiale, som arkitekten har leveret inden konkursen, uden at konkursboet indtræder i aftalen, er det fortsat uafklaret i retspraksis, om boet i

visse situationer eventuelt kan pådrage sig et erstatningskrav, som skal udredes som massekrav. Har man allerede helt eller delvist erlagt sin ydelse, kan man kun hæve aftalen og kræve det erlagte tilbage i særlige tilfælde.

Er ydelsen først kommet til boet efter konkursen, og indtræder boet ikke i aftalen, skal boet tilbagelevere ydelsen.

2.11 Har jeg rettigheder til tegninger, beskrivelser og andet materiale?

Arkitekttegninger, tekniske beskrivelser og lignende vil oftest være beskyttet efter ophavsretsloven. Ophavsretten til arkitekttegninger omfatter både selve tegningerne og bygningerne, som er opført på grundlag af tegningerne.

Ophavsretligt beskyttet materiale må alene anvendes af arkitektens aftalepart (bygherren, entreprenøren mv.) i det omfang parterne har aftalt eller forudsat, eksempelvis til et konkret projekt bestående af X antal huse. Brugsretten giver således ikke ret til at anvende materialet ud over til det konkret aftalte eller forudsatte.

I det omfang arkitektens materiale ikke opfylder kravene til beskyttelse efter ophavsretsloven, vil materialet kunne nyde en tilsvarende beskyttelse, såfremt ABR 89 er aftalt, jf. ABR 89, pkt. 4.1.

2.12 Hvilken betydning har mine rettigheder til materialet i konkurssituationen?

I tilfælde hvor arkitektens aftalepart tages under konkursbehandling, vil konkursboet som altovervejende hovedregel have ret til at udnytte materialet i samme omfang, som arkitekten havde aftalt eller forudsat at bygherren m.fl. ville have ret til. I hvert fald når der er meddelt byggetilladelse til opførelse af de bygninger, som er tegnet af arkitekten, anses brugsretten til materialet normalt for overdraget til konkursboet, som herefter kan anvende arkitektens tegninger til at lade byggeriet færdiggøre af en ny entreprenør.

Såfremt konkursboet – uden udtrykkeligt at indtræde i rådgivningsaftalen – anvender arkitektens materiale i forbindelse med færdiggørelse af et byggeri, kan dette efter omstændighederne medføre, at arkitekten kan anmelde et forholdsmæssigt vederlagskrav i konkursboet som massekrav svarende til den andel af byggeriet, som manglede at blive færdiggjort på konkursstidspunktet.

Det bemærkes, at det må antages, at en arkitekt som udgangspunkt ikke ved nedlæggelse af fagedforbud kan hindre boet i at anvende arkitektens projekt til færdiggørelsen af et igangværende byggeri.

Arkitekter, som leverer ydelser til bygherrer m.fl., om hvem det ikke kan udelukkes, at de bliver insolvente, bør derfor overveje at sikre sig gennem bankgaranti, forudbetaling mv.

2.13 Må konkursboet eller den som konkursboet videreoverdrager materialet til foretage ændringer heri?

Konkursboet må som udgangspunkt kun anvende materialet i det omfang det er oprindeligt aftalt med bygherren/entreprenøren eller forudsat af parterne, jf. pkt. 2.11. Ændringer i materialet skal

derfor være åbenbart forudsatte, sædvanlige eller aftalt med arkitekten. Andre ændringer må sædvanligvis ikke foretages uden arkitektens accept.

Såfremt projekteringen af byggeriet er påbegyndt må konkursboet dog foretage visse nødvendige ændringer til færdiggørelsen af byggeriet, fx visse tekniske revisioner af materialet, mens ændringer af æstetisk karakter ikke må foretages, med mindre de er teknisk nødvendige.

Der gælder det samme for den tredjemand, fx en entreprenør, der har erhvervet brugsretten til materialet fra konkursboet.

2.14 Erstatning under konkurs?

Såfremt der er grundlag for et erstatningskrav mod en skyldner, der er taget under konkursbehandling, skal erstatningskravet som udgangspunkt rettes mod konkursboet.

2.15 Boets afslutning

Når boets aktiver er blevet realiseret, de anmeldte krav gennemgået og eventuelle tvister i øvrigt afsluttet, udarbejder kurator et udkast til bo regnskab tillige med udkast til udlodning af dividende. Bo regnskabet sendes til skifteretten, som herefter indkalder kreditorerne til afsluttende skiftesamling til godkendelse af regnskabet og udlodning. Efter udløb af en ankefrist, udloddes boets aktivmasse i form af dividende til de kreditorer, der på tidspunktet for konkursdekretets afsigelse havde krav mod skyldneren. Udlodningen sker i overensstemmelse med konkursordenen, som er fastslået i konkursloven.

2.16 Tjekliste for hvad man bør huske, når en aftalepart går konkurs

1. Så snart man hører om en aftaleparts konkurs, bør man tage kontakt til boet (kurator).
2. Er der tale om en gensidigt bebyrdende aftale, bør man snarest muligt anmode kurator om en stillingtagen til, hvorvidt boet ønsker at indtræde i aftalen. Kurator skal svare uden ugrundet ophold.
  - a. Er aftalen ikke ved konkursens begyndelse opfyldt fra skyldnerens side, kan man holde sin ydelse tilbage, indtil sikkerhed for erlæggelse af skyldnerens ydelse er stillet. Såfremt boet ikke på forespørgsel stiller den krævede sikkerhed, kan man hæve aftalen.
  - b. Hvor boet ønsker at indtræde i aftalen, kan man kræve, at skyldneren uden ugrundet ophold erlægger sin modydelse, såfremt den er forfalden, eller stiller sikkerhed for modydelsens erlæggelse, såfremt der er givet henstand.
  - c. Hvor boet ikke ønsker at indtræde i aftalen, bør man hæve aftalen og anmelde sit krav i boet.
  - d. Der bør ofte laves en stadeopgørelse, som tiltrædes af begge parter, dvs. boet og arkitekten.
3. Anmeldelse af krav i konkursboet bør ske inden fire uger fra bekendtgørelsen af konkursen.
4. Gennemførelse af stadeopgørelse jf. pkt. 2.5.